

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, seu Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

Torres, Alfonso de

Ingolstadii, 1604

De Dominicæ diei, & aliorum festorum, & feriaru[m] obseruatione, &
origine. §. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

tot, Cuius instrumenti melodia qualiter sit temperanda, extat Decretum Concilij Colonienfis, de officio & vita Clericorum, cap. 15. Vbi Organorum, inquit, melodia in templis sic adhibebitur, ne lasciuia magis, quã deuotionem, excitet; neue, præter hymnos diuinos, cantica spiritualia, quidquam refonet, ac representet.

De Dominica diei, & aliorum festorum, & feriarum obseruatione, & origine

§. II.

SUMMARIVM.

DIEBUS festis nihil operis faciendum, sed feriandum, & iubilandum. & quare 1. 2. 3. Quibus studiis vacandum in eis. 9.

A quibus abstinendum 10.

Christianorum festa ab ipsis Apostolis, vel à plenariis Conciliis instituta 4. Et quare 5. 6.

De Dominica diei, & aliarum festiuitatum obseruantia 7.

Apostolorum, & Martyrum festiuitates celebranda, & quare, & qualiter. 8.

Feriarum cultus, & origo. II.

MEMENTO, ut diem Sabbati sanctifices. Sex 1 diebus operaberis, & facies omnia opera tua: Septimo autem die Sabbatum Domini Dei cui

tui est. Non facies omne opus in eo tu, & filius tuus, & filia tua, seruus tuus, & ancilla tua, iumentum tuum, & aduena, qui est intra portas tuas. *Exodi 20. 31. Leuit. 23. Deut. 5.*

2 Dies sanctificatus est Domino Deo nostro, nolite lugere, & nolite flere, &c. 2. *Esd. 8.*

3 Vacate, & videte quoniā ego sum Deus. *Psal. 45.*

Festa Christianorum ab Apostolis instituta vel à plenariis Conciliis.

4 ILLA, quæ non scripta, sed tradita custodimus, quæ quidem toto terrarum orbe obseruantur, dantur intelligi, vel ab ipsis Apostolis, vel à plenariis Conciliis (quorum est in Ecclesia saluberrima auctoritas) commendata, atque statuta retineri: sicuti quod Domini passio, & resurrectio, & ascensio in cœlum, & aduentus de cœlo Spiritus sancti anniuersaria solemnitate celebrantur. Et, si quid aliud tale occurrerit, quod seruetur ab vniuersa, quacumque se diffundit Ecclesia. *S. Augustinus ep. 118. dist. 12. c. eod. Quod etiam colligitur ex S. Ignatio ep. ad Philippenses, ibi, Dies festos nolite inhonorare.*

Dies festi cur instituti.

5 Deo dona eius in nobis, nosque ipsos vouemus, & reddimus: ei beneficiorum eius solemnitatibus festis, & diebus statutis dicamus, sacramusque memoriam; ne volumine temporum ingrata subre-

subrepat obliuio: ei sacrificamus hostiam humili-
tatis, & laudis in ara cordis, igne feruida caritatis.
Idem. S. Aug. de Ciu Dei. l. 10. cap. 4.

De eodem.

OMNES festiuitates pro varietate regionum, 6
diuersaque in honorem Martyrum tempora ideo
à viris prudentibus instituta sunt, ne forte rara
congregatio populi fidem minueret in Christo.
Propterea ergo dies aliqui constituti sunt, vt in
vnum omnes pariter conuenirent, vt è conspectu
mutuo & fides crescat, & lætitia maior oriatur. S.
*Isidorus de Eccles. off. l. 1. c. 35. S. Hieron. in. c. 4. ep. ad
Galatas. Rabanus de institut. clericorum. l. 2. c. 45.*

Dominicis diebus feriandum, & quare.

DOMINICO die à labore terreno cessandum est, 7
atque omni modo orationibus insistendum, vt, si
quid negligentia per sex dies agitur, per diem se-
ptimum, qui est resurrectionis Dominicæ, pre-
cibus expietur. S. Greg. l. 11. ep. 3. ad ciues Romanos.
*Concil. Moguntinum sub Carolo can. 36. 37. S. Bonau.
in Pharet. l. 2. c. 45. S. Clemens de constitut. Apost. l. 5.
cap. 19. l. 7. c. 31. 37. De obseruantia huius dici Do-
minicæ, & aliarum festiuitatum per annum, vide
Concil. Matifcon. l. c. 1. c. 2. c. 1. 4. Agath. can. 21. 47.
Cabilon. c. 18. Trib. c. 35. Brachar. l. c. 4. S. Fabian. Pa-
pam ep. fin. Burchardum l. 2. c. 81. cum seq. Photium in
Nomocanone tt. 7. c. 4. Gregorium 9. de feriis, c. con-
questus, de consecrat. dist. 3. c. 1. S. Leonem ep. 79. dist.
75. c. quod die.*

Apo-

Apostolorum, & Martyrum festiuitates celebrandæ, & quare, & qualiter.

- 8 FESTIUITATES Apostolorum, seu in honorem Martyrum solemnitates antiqui Patres in venerationis mysterio celebrari sanxerunt, vel ad excitandam imitationem, vel vt meritis eorum confociemur, atque orationibus adiuuemur; ita tamen, vt nulli Martyrum, sed ipsi Deo Martyrum offeramus, quamuis in memorijs Martyrum constituamus altaria, &c. *S. Isid. de Eccles. off. l. 1. c. 34. S. August. l. 2. contra Manichæum c. 21. l. 3. de Ciu. Dei c. 27. Rabanus de instit cler. c. 43. Felix Papa ep. 2. ad Episcopos Gallia.*

Quibus studijs vacandum diebus festis.

- 9 OBSERVEMVS diem Dominicam, fratres, & sanctificemus illam, sicut antiquis præceptum est de *Exo. 20. sabbato, dicente Legislatore: A vespera vsque ad* *Leu. 25. vesperam celebrabitis Sabbata vestra.* Videamus, ne otium nostrum vanum sit; sed à vespera diei Sabbati vsque ad vesperam Diei Dominicæ, sequestrati à rurali opere, & ab omni negotio soli diuino cultui vacemus. Sic quoque sanctificamus rite Sabbatum Domini, dicente Domino: Omne opus non facietis in eo. Veniat ergo cuicumque possibile sit ad vespertinam, atq; nocturnam celebrationem, & oret ibi in conuentu Ecclesiæ pro peccatis suis Deum. Qui vero hoc non possit, saltem in domo sua oret, & non negligat Deo soluere votū, ac reddere pensum seruitutis. In die vero nullus

nullus se à sacra Missarum celebratione separet, neq; otiosus quis domi remaneat ceteris ad Ecclesiam pergentibus, neque in venatione se occupet, & diabolico mancipetur officio, circumuagando campos & siluas clamorem & cachinnum ore exaltans, non gemitum, nec orationis verba ex intimo pectore ad Deum proferens. *S. August. serm. 251. de temp. S. Bonau. in speulo disciplinæ. c. 6.*

A quibus rebus abstinendum: diebus festis.

STATVIMVS, secundum quod in lege Dominus **10** mandauit, vt opera seruilia diebus Dominicis nō agantur, vt nec viri ruralia exerceant, nec in vinea colenda, nec in campis arando, vel merendo, vel fenum secando, vel sepem ponendo, vel in siluis stirpardo, vel arbores cædere, vel in petris laborare, nec ad placita conueniant, nec mercatus fiat, nec venationes exerceantur. *Concil. apud S. Medardum. c. 5. secundum Iuon. p. 4. c. 17. & Burchard. l. 2. c. 82. licet ibi non reperiatur. Vide Concil. Paris. lib. 1. cap. 50.*

De feriarum cultu, & origine.

FERIAS habere Clerū primus Papa Siluester docuit, cui Deo soli vacāti numquam militi, vel negotiationem liceat exercere mundanam, dicente Psalmographo: Vacate, & videte quoniā ego sum Deus. itemq; Apostolo; Nemo militans Deo implicat se negotijs sæcularibus. Et primum quidem diem, qua & lux in principio facta est, & Christi est resur-

Psa. 45.

2. Ti. 2.

resurrectio celebrata, Dominicum nuncupauit. Quod illi nomen iam primis Ecclesiæ temporibus fuisse inditum, testatur S. Ioannes, qui dicit in *Apo. 14.* *pocalypsi*: Fui in Spiritu in die Dominico. Deinde secundam feriam, tertiam feriam, quartam, quintam, & sextam de suo adnectens, Sabbarum ex veteri scriptura retinuit. *Ven. Beda de temporum ratione c. 6. de temporibus c. 4. de ratione computi c. 5. Rabanus de instit. cler. l. 2. c. 46.*

Aduerte, quod hæc nomenclatura Feriarum non recens à S. Siluestro primum excogitata est: nam ab antiquioribus Ecclesiasticis scriptoribus reperitur usurpata. Nam Tertullianus contra *Psychicos* c. 8. frequenter meminit de quarta, & sexta feria, & c. 14. & contra *Iudeos* c. 4. & S. Hieronymus ad *Algasiam* ep. 141. explicans illud Apostoli; Nemo vos iudicet in parte diei festi. *Vt alios, inquit, dies festos putent, alios non festos: nobis enim, qui in Christum credimus resurgentem, iugis, & æterna festiuitas est.*

